

Productes i serveis del programa “Salut als barris”

Juny de 2010

Sumari

Introducció.....	4
1. Productes exclusius per al programa “Salut als barris” o que estan finançats per la Direcció General de Salut Pública exclusivament en el marc d’aquest programa.....	5
1.1. Tractament farmacològic gratuït per deixar de fumar	6
1.2. Curs d’adquisició d’habilitats per portar a terme teràpies de grup	7
1.3. Taller introductor “El gènere i la salut a l’atenció primària”	8
1.4. Taller de sensibilització i informació sobre la violència de gènere a l’atenció primària	9
1.5. Facilitació de materials i recursos per portar a terme tallers interinstitucionals sobre violència de gènere	10
1.6. Curs d’adquisició d’habilitats per portar a terme teràpies de grup sobre el maltractament de les dones	11
1.7. Tallers 5 al dia a les escoles.....	12
1.8. Taller sobre el Pla integral per a la promoció de l’activitat física i l’alimentació saludable (PAAS) del Departament de Salut	13
1.9. Tallers sobre consell alimentari a la població immigrant a l’atenció primària....	14
1.10. Taller sobre consell alimentari per prevenir i tractar l’obesitat infantil a l’atenció primària	15
1.11. Tallers sobre consell alimentari i activitat física per a la gent gran a l’atenció primària	16
1.12. Taller d’alimentació i activitat física per a gent gran	17
1.13. Implementació del protocol per detectar maltractaments a la gent gran a l’atenció primària	18
2. Productes de la Direcció General de Salut Pública oferts a tot Catalunya dels quals es fa un seguiment específic o una actuació intensiva en el marc d’aquest programa ...	19
2.1. Programa de prevenció de l’inici del consum de tabac “Classe sense fum”	20
2.2. Pla integral per a la promoció de l’activitat física i l’alimentació saludable (PAAS).....	21
2.3. Programa AMED: promoció de l’alimentació mediterrània adreçat a la restauració.	22
2.4. Revisió de menús escolars.....	23
2.5. Programes de promoció de la salut i prevenció del consum de drogues a la comunitat educativa i als espais de lleure.....	24
2.6. Programes de reducció de riscos associats amb el consum de drogues en espais d’oci i a la nit: Nit segura	26
2.7. Programa comunitari d’intercanvi de xeringues.....	27
2.8. Programa de prevenció de la càries infantil.....	28
2.9. Materials d’acollida general per a població nouvinguda	29
2.10. Control sanitari dels establiments de venda i consum d’aliments.....	30
2.11. Formació de manipuladors d’aliments per al personal dels establiments alimentaris i de restauració	31

3.	Programes que prioritzen les seves accions segons els barris inclosos a la Llei de barris.....	32
3.1.	Mediadors interculturals.....	33
3.2.	Programa d'atenció primària "Beveu menys".....	34
3.3.	Pla d'activitat física, esport i salut (PAFES).....	35
3.4.	A la nostra escola mengem més fruita.....	36
3.5.	Farmàcies dispensadores del test ràpid de VIH.....	37
4.	Productes i serveis finançats per altres organitzacions o institucions.....	39
4.1.	Taller sobre cultura gitana per a professionals de la salut.....	40
4.2.	Tallers sobre salut adreçats a dones gitanes.....	41
5.	Annex 1. Contacte.....	42

Introducció

Aquest catàleg de serveis és un instrument que vol complementar les accions derivades del diagnòstic de necessitats sorgides del procés de creació del programa "Salut als barris" a cada barri o municipi.

Les fitxes s'han classificat en tres apartats diferenciats:

1. Productes exclusius per al programa "Salut als barris" o que estan finançats per la Direcció General de Salut Pública exclusivament en el marc d'aquest programa: en aquest apartat es detallen els productes creats i oferts només en barris inclosos a la Llei de barris.
2. Productes de la Direcció General de Salut Pública oferts a tot Catalunya dels quals es fa un seguiment específic o una actuació intensiva en el marc d'aquest programa. Aquest apartat detalla tots els productes que la Direcció General de Salut Pública ofereix gratuïtament a tot Catalunya, però que en barris inclosos a la Llei de barris s'ofereixen d'una manera directa (en comptes de ser una oferta a demanda, com passa a la resta del territori), i es fa un seguiment intensiu de l'acció.
3. Programes que, a l'hora d'aplicar-los, es prioritzen als barris inclosos a la Llei de barris. En aquest apartat es detallen els programes que, des del Departament de Salut o d'altres departaments, es prioritzen en aquests barris de necessitats especials. Es dona una adreça de contacte.
4. Productes i serveis finançats per altres organitzacions o institucions que tenen sentit en el marc de la població atesa als barris del programa i dels quals es fa una difusió específica a través del catàleg.

Si es demana un servei dels que proposa aquest catàleg a partir de les accions prioritzades (per exemple, per a la detecció d'una necessitat de formació de l'equip d'atenció primària) o de manera independent, per raó de l'interès en el servei per part de qualsevol dels agents implicats en el programa, el producte demanat actua com a complement de la resta d'accions que componen el programa de barri.

Cadascuna de les fitxes s'adreça a diferents àmbits (atenció primària, escola, ajuntament, etc.), grups d'edat (joves, gent gran, etc.) o grups específics de població (joves, dones, nouvinguts, etc.). La sol·licitud d'un servei del catàleg al Departament de Salut la pot fer qualsevol dels agents que participen en el programa.

Aquest catàleg és un document viu que intenta apropar les accions que ja es fan al Departament de Salut a les necessitats específiques dels grups vulnerables, o crear noves accions i ofertes per a necessitats sentides als territoris. Per tant, si arran del procés de "Salut als barris" l'equip del barri identifica un servei o producte que no es cobreix des del catàleg, el Departament de Salut intentarà donar resposta a aquesta demanda (per exemple, si s'identifica una necessitat formativa de l'equip d'atenció primària que no és al catàleg).

1. Productes exclusius per al programa “Salut als barris” o que estan finançats per la Direcció General de Salut Pública exclusivament en el marc d’aquest programa

1.1. Tractament farmacològic gratuït per deixar de fumar

TABAC

Producte/servei	Tractament farmacològic gratuït per deixar de fumar
Justificació	El 29,4% de la població adulta de Catalunya fuma (ESCA, 2006) i s'observa un gradient socioeconòmic clar, sobretot en els homes. El consum de tabac causa una addicció a la nicotina que moltes vegades requereix tractament farmacològic. Hi ha una evidència important de l'efectivitat dels tractaments farmacològics (substitutius de la nicotina i el bupropió) per ajudar a deixar de fumar. Multipliquen per 1,7-1,9 la probabilitat d'èxit al cap d'un any en persones fumadores motivades i amb dependència mitjana-alta.
Descripció	Oferir tractament farmacològic gratuït a persones que fumen i viuen als barris inclosos al programa "Salut als barris" mitjançant la xarxa de referents d'atenció primària sense fum.
A qui s'adreça	Persones més grans de quinze anys que fumen més de dotze cigarretes al dia i que presenten una dependència mitjana-alta, que han fixat una data per deixar de fumar i es comprometen per escrit a seguir un protocol de visites per deixar de fumar. Èmfasi especial en les embarassades (seguint els criteris de protocol·lització del programa "Embaràs sense fum").
Qui ho pot demanar	• Els centres de salut de la xarxa d'atenció primària sense fum • Les unitats d'atenció a la salut sexual i reproductiva en programes "Embaràs sense fum" • Les unitats especialitzades
Quants se'n poden demanar	Fins a un màxim de vint tractaments per any i per barri (àrea bàsica de salut –ABS–) segons la població del barri
Indicadors	• Nombre de tractaments farmacològics/any • Nombre de persones en tractament farmacològic que deixen de fumar/persones en tractament farmacològic • Nombre de persones en tractament farmacològic que es mantenen sense fumar al cap d'un any/persones en tractament farmacològic
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost: 300 € per tractament (6.000 € per barri).	

1.2. Curs d'adquisició d'habilitats per portar a terme teràpies de grup

Activitat organitzada per l'Institut d'Estudis de la Salut (IES)

TERÀPIES DE GRUP

Producte/servei	Curs d'adquisició d'habilitats per portar a terme teràpies de grup
Justificació	L'experiència en grup aporta nous coneixements a les persones que hi participen, elements que afavoreixen el creixement personal i la capacitat crítica per tal d'identificar les habilitats i les limitacions davant del treball de grup.
Descripció	Curs pràctic de 8-12 hores de durada organitzat per l'IES. Objectiu: adquisició de les habilitats necessàries per portar a terme metodologies de grup. Per a més informació: salut.barris@gencat.cat
A qui s'adreça	Professionals dels centres d'atenció primària
Qui ho pot demanar	Referent de formació del servei d'atenció primària o regió sanitària (RS). Nombre màxim d'assistents: 22
Quants se'n poden demanar	Un per RS
Indicadors	• Nombre de tallers per any • Nombre de professionals participants. Perfil per sexe i professió • Cobertura dels professionals i els centres • Grau de satisfacció i d'utilitat personal del contingut • Detecció de demanda de formació per ampliar
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost: 1.700 € (8 h).	

1.3. Taller introductori "El gènere i la salut a l'atenció primària"

Activitat organitzada per l'IES

DONES I GÈNERE

Producte/servei	Taller introductori El gènere i la salut a l'atenció primària
Justificació	Des dels anys setanta s'ha fet una crida a escala internacional per integrar la perspectiva de gènere en la salut. Els darrers informes emesos pels diferents organismes, tant estatals com autonòmics, ens parlen de la necessitat d'integrar aquesta perspectiva en els sistemes sanitaris i les polítiques de salut, amb l'objectiu de millorar l'accessibilitat i la qualitat de l'atenció donada i assegurar l'equitat en la salut.
Descripció	Taller de 2 hores de durada. Objectiu: sensibilitzar i informar els professionals d'atenció primària de la salut sobre els aspectes i la perspectiva de gènere i la seva influència en la salut de les persones. Per a més informació: salut.barris@gencat.cat
A qui s'adreça	Professionals dels centres d'atenció primària
Qui ho pot demanar	Referents de formació d'equip d'atenció primària
Quants se'n poden demanar	Un per ABS
Indicadors	• Nombre de tallers per any • Nombre de professionals participants. Perfil per sexe i professió • Cobertura dels professionals i els centres • Grau de satisfacció i d'utilitat personal del contingut • Detecció de demanda de formació per ampliar
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost: 380 €.	

1.4. Taller de sensibilització i informació sobre la violència de gènere a l'atenció primària

Activitat organitzada per l'IES

DONES I VIOLÈNCIA

Producte/servei	Taller de sensibilització i informació sobre la violència de gènere a l'atenció primària
Justificació	L'abordatge d'aquestes situacions requereix un treball amb caràcter marcadament intersectorial i interdisciplinari. Per tal d'avançar en la prevenció, la detecció, el tractament i la rehabilitació de les dones que pateixen la violència de gènere, cal actuar coordinadament i en cooperació amb els diferents sectors implicats. Aquests tallers pretenen ser un primer contacte amb el problema de la violència masclista exercida contra la parella i compten amb l'expertesa de professionals dedicats des de fa temps a tractar aquest problema.
Descripció	Taller de 2 hores de durada. Objectiu: sensibilitzar i informar els professionals d'atenció primària de la salut sobre la detecció de la violència de gènere, els protocols d'actuació i els recursos a l'abast. Per a més informació: salut.barris@gencat.cat
A qui s'adreça	Professionals dels centres d'atenció primària
Qui ho pot demanar	Referents de formació d'equip d'atenció primària
Quants se'n poden demanar	Un per ABS
Indicadors	• Nombre de tallers per any • Nombre de professionals participants. Perfil per sexe i professió • Cobertura dels professionals i els centres • Grau de satisfacció i d'utilitat personal del contingut • Detecció de demanda de formació per ampliar
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost: 320 €	

1.5. Facilitació de materials i recursos per portar a terme tallers interinstitucionals sobre violència de gènere

Activitat organitzada per l'IES

DONES I VIOLÈNCIA

Producte/servei	Facilitació de materials i recursos per portar a terme tallers interinstitucionals sobre violència de gènere
Justificació	Atès que des de l'any 2002 l'IES ha dut a terme activitats de formació continuada adreçada als professionals de la salut amb relació a la violència de gènere i que ha participat en diferents àmbits institucionals per recollir i gestionar la informació i l'experiència al voltant d'aquest problema amb l'objectiu d'orientar-lo cap a la formació, disposa de materials i recursos per poder oferir-los als professionals interessats a organitzar aquestes activitats.
Descripció	Mitjançant aquest servei, coordinat des de l'IES, es facilita el suport tècnic, metodològic i de recursos existents per organitzar i portar a terme un taller sobre la violència de gènere adreçat a professionals de les diverses institucions que treballen en aquest barri o municipi. Per a més informació: salut.barris@gencat.cat
A qui s'adreça	A professionals de les diverses institucions que treballen al barri
Qui ho pot demanar	Qui vulgui organitzar un taller interinstitucional sobre violència de gènere
Quants se'n poden demanar	Sense límit (depèn de la demanda i del tipus de recurs)
Indicadors	• Nombre d'institucions que han demanat suport • Tipus de demanda • Nombre de tallers organitzats/barris
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost: segons demanda.	

1.6. Curs d'adquisició d'habilitats per portar a terme teràpies de grup sobre el maltractament de les dones

Activitat organitzada per l'IES

DONES I VIOLÈNCIA-TERÀPIES DE GRUP

Producte/servei	Curs d'adquisició d'habilitats per portar a terme teràpies de grup sobre el maltractament de les dones
Justificació	L'abordatge de la violència de gènere requereix un posicionament professional basat en una idea compartida de l'origen del fenomen i una estratègia en xarxa entre els diferents serveis assistencials, per dur a terme accions de promoció, prevenció, detecció i tractament. L'experiència en grup aporta nous coneixements a les persones participants, elements que afavoreixen el creixement personal i la capacitat crítica per tal d'identificar les habilitats i les limitacions davant del treball de grup.
Descripció	Curs pràctic de 12 hores de durada. Objectiu: adquirir les habilitats necessàries per portar a terme metodologies de grup adreçades a dones en situacions de risc o de patir violència. Per a més informació: salut.barris@gencat.cat
A qui s'adreça	Professionals dels centres d'atenció primària
Qui ho pot demanar	Referent de formació del servei d'atenció primària o RS (nombre màxim d'assistents: 22)
Quants se'n poden demanar	Un per any i per RS
Indicadors	• Nombre de tallers per any • Nombre de professionals participants. Perfil per sexe i professió • Cobertura dels professionals i els centres • Grau de satisfacció i d'utilitat personal del contingut • Detecció de demanda de formació per ampliar
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost: 2.400 €.	

1.7. Tallers 5 al dia a les escoles

ALIMENTACIÓ I ESCOLA

Producte/servei	Tallers 5 al dia a les escoles
Justificació	El consum de cinc peces de fruita i verdura al dia és una de les recomanacions més acceptades a l'hora de fer una alimentació saludable. És molt important que des de la infància s'instaurin hàbits alimentaris correctes. L'obesitat infantil és un problema de primera magnitud i amb una tendència creixent. Dins de les estratègies de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), el Ministeri de Sanitat i Política Social (NAOS) i el Pla integral per a la promoció de l'activitat física i de l'alimentació saludable (PAAS) del Departament de Salut, les accions de promoció de l'alimentació saludable a l'edat infantil són fonamentals.
Descripció	Tallers de promoció d'ingesta de cinc peces de fruita i verdura al dia que proposen tot un seguit d'activitats als docents i materials per treballar amb la família. Per a més informació: www.5aldia.com
A qui s'adreça	A les escoles d'educació infantil i primària
Qui ho pot demanar?	Mestres, associacions de pares i mares (AMPAS), atenció primària, ajuntaments
Quants se'n poden demanar	Un màxim de cinc per barri
Indicadors	• Nombre d'aules participants en tallers 5 al dia • Nombre d'alumnes participants en tallers 5 al dia • Cobertura de les escoles i l'alumnat
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost: 200 € per escola i per any (1.000 € per barri).	

1.8. Taller sobre el Pla integral per a la promoció de l'activitat física i l'alimentació saludable (PAAS) del Departament de Salut

PAAS

Producte/servei	Taller sobre el Pla integral per a la promoció de l'activitat física i l'alimentació saludable (PAAS) a l'atenció primària
Justificació	Els determinants subjacents comuns de moltes malalties cròniques no transmissibles són la ingesta desequilibrada i els nivells baixos d'activitat física. L'augment del sobrepès i l'obesitat dels darrers anys reflecteix els canvis socials i de l'entorn que influeixen en l'activitat física i els hàbits d'ingesta. Les intervencions integrades que incorporen accions no tan sols individuals sinó també col·lectives, mantingudes al llarg del temps, són les més eficaces per introduir els canvis d'hàbits. Cal un abordatge multifactorial i cal actuar sobre les condicions econòmiques, físiques i socials subjacents, que creen o determinen la salut. El Departament de Salut ha desenvolupat el PAAS per sensibilitzar la població en relació amb la pràctica regular d'activitat física i una alimentació saludable, desenvolupar accions informatives i educatives així com intervencions sobre l'entorn i promoure acords i compromisos de cooperació en els diferents àmbits per fer un ús eficient dels recursos.
Descripció	Taller de 2 hores adreçat a professionals de l'atenció primària sobre el PAAS.
A qui s'adreça	A professionals de l'atenció primària
Qui ho pot demanar	Adjunts o responsables de formació d'ABS o de subdivisions d'atenció primària (SAP)
Quants se'n poden demanar	Un per ABS
Indicadors	• Nombre de tallers per any • Nombre de professionals participants. Perfil per sexe i professió • Cobertura de professionals i centres • Grau de satisfacció i d'utilitat personal del contingut • Detecció de demanda de formació per ampliar
Activitat subvencionada pel Departament de Salut.	

1.9. Tallers sobre consell alimentari a la població immigrant a l'atenció primària

ALIMENTACIÓ I POBLACIÓ IMMIGRANT

Producte/servei	Tallers sobre consell alimentari a la població immigrant a l'atenció primària
Justificació	Atès l'increment de població immigrant i la importància de promoure hàbits saludables amb relació a l'alimentació adaptats als seus hàbits i productes de consum, es proposa una activitat formativa per tal que els equips d'atenció primària puguin donar resposta a aquestes necessitats.
Descripció	Tallers pràctics de 12 hores de durada sobre consells d'alimentació saludable per a la població immigrant. Els tallers es fan al mateix centre d'atenció primària, a demanda, i d'acord amb el coordinador o la coordinadora. Per a més informació: http://www.gencat.net/salut/depsan/units/sanitat/html/ca/formacio/doc5862.html o gemma.salvador@gencat.cat
A qui s'adreça	Professionals sanitaris, metges/esses i infermers/eres de l'atenció primària
Qui ho pot demanar	Responsables de formació d'ABS
Quants se'n poden demanar	Un taller per cada ABS
Indicadors	• Nombre de professionals que han participat en el taller de formació (segons el col·lectiu) • Cobertura dels professionals i els centres • Grau de satisfacció global amb el taller
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost aproximat del taller: 1.020 €.	

1.10. Taller sobre consell alimentari per prevenir i tractar l'obesitat infantil a l'atenció primària

OBESITAT INFANTIL

Producte/servei	Taller sobre consell alimentari per prevenir i tractar l'obesitat infantil a l'atenció primària	
Justificació	Els hàbits alimentaris de la persona es defineixen al llarg del temps, però durant les primeres etapes de la vida s'hi pot incidir d'una manera més efectiva. Els canvis i les transformacions socials dels darrers anys han influït en la manera d'alimentar-se. Actualment, el consum de fruita fresca i verdura entre la població infantil és més baix, mentre que el d'aliments processats rics en sucres refinats i greixos ha augmentat, i ha disminuït l'activitat física entre els nens i les nenes. Aquests aspectes s'associen amb algunes malalties cròniques. Hi ha una correlació entre baix nivell socioeconòmic i obesitat infantil.	
Descripció	Taller de 16 hores de durada (en sessions de 2-3 hores) amb l'objectiu de facilitar als professionals informació actualitzada i eines amb relació a la prevenció i l'abordatge dietètic de l'obesitat infantil. Per a més informació: http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir1927/doc5862.html o gemma.salvador@gencat.cat	
A qui s'adreça	Professionals de la salut que treballen en l'atenció primària	
Qui ho pot demanar	ABS	
Quants se'n poden demanar	Un per ABS	
Indicadors	• Nombre de tallers per any • Nombre de professionals participants. Perfil per sexe i professió • Cobertura dels professionals i els centres • Grau de satisfacció i d'utilitat personal del contingut • Detecció de demanda de formació per ampliar	
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost aproximat del taller: 1.020 €		

1.11. Tallers sobre consell alimentari i activitat física per a la gent gran a l'atenció primària

GENT GRAN I HÀBITS SALUDABLES

Producte/servei	Tallers sobre consell alimentari i activitat física per a la gent gran a l'atenció primària
Justificació	L'alimentació i el nivell d'activitat física són determinants de salut a totes les edats, però de manera molt especial en la gent gran. El procés d'envelliment, tant a escala morfològica com funcional, afavoreix l'aparició d'estats carencials i de malnutrició vinculats a nivells baixos d'activitat física i a una alimentació inadequada. L'envelliment saludable o satisfactori requereix mantenir uns hàbits de vida saludables, amb una implicació especial de l'activitat física i l'alimentació.
Descripció	Tallers pràctics de 8 hores de durada sobre consells d'alimentació saludable i activitat física en gent gran. Els tallers es fan al mateix centre d'atenció primària, a demanda, i d'acord amb el coordinador o la coordinadora.
A qui s'adreça	Professionals sanitaris, metges/esses i infermers/eres de l'atenció primària
Qui ho pot demanar	Responsables de formació d'ABS
Quants se'n poden demanar	Un per cada ABS
Indicadors	• Nombre de professionals que han participat en el taller de formació (segons el col·lectiu) • Cobertura dels professionals i els centres • Grau de satisfacció global amb el taller • Percentatge de consell alimentari i activitat física
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost aproximat del taller: 680 €	

1.12. Taller d'alimentació i activitat física per a gent gran

GENT GRAN I HÀBITS SALUDABLES

Producte/servei	Taller d'alimentació i activitat física per a gent gran
Justificació	L'alimentació i el nivell d'activitat física són determinants de salut a totes les edats, però de manera molt especial en la gent gran. El procés d'envelliment, tant a escala morfològica com funcional, afavoreix l'aparició d'estats carencials i de malnutrició vinculats a nivells baixos d'activitat física i a una alimentació inadequada. L'envelliment saludable o satisfactori requereix mantenir uns hàbits de vida saludables, amb una implicació especial de l'activitat física i l'alimentació.
Descripció	Facilitació de materials o personal ponent per portar a terme un taller interactiu de 2 hores de durada a la població per impartir consells específics sobre alimentació i activitat física per a gent gran. El Departament de Salut facilita material als organitzadors, que consisteix en: - Presentació de PowerPoint - Dossier per als assistents (<i>Taller d'alimentació saludable i activitat física. Manual per a la gent gran. Viure més i millor.</i> Ed. La Caixa, 2007)
A qui s'adreça	Adreçat a gent gran (més grans de 65 anys) o els seus cuidadors
Qui ho pot demanar	Tant l'ajuntament com professionals de salut de l'atenció primària (idealment, demanda conjunta)
Quants se'n poden demanar	Un per barri (idealment, 30 persones per taller)
Indicadors	• Percentatge de satisfacció dels assistents • Nombre d'assistents, edat i sexe • Grau de participació (nombre d'intervencions?)
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost variable segons la demanda.	

1.13. Implementació del protocol per detectar maltractaments a la gent gran a l'atenció primària

GENT GRAN I MALTRACTAMENTS

Producte/servei	Implementació del protocol per detectar maltractaments a la gent gran a l'atenció primària
Justificació	Els maltractaments a la gent gran s'han identificat com a problema en el 70% dels barris del programa. L'objectiu és sensibilitzar els professionals d'atenció primària de la salut i donar-los eines perquè detectin casos de maltractaments a la gent gran.
Descripció	Taller formatiu de 2 hores (seminari).
A qui s'adreça	Professionals sanitaris, metges/esses i infermers/eres de l'atenció primària
Qui ho pot demanar	Responsables de formació d'ABS
Quants se'n poden demanar	Un per ABS
Indicadors	• Percentatge de satisfacció dels assistents • Nombre d'assistents • Nombre de casos detectats per ABS
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost aproximat del taller: 350 €	

2. Productes de la Direcció General de Salut Pública oferts a tot Catalunya dels quals es fa un seguiment específic o una actuació intensiva en el marc d'aquest programa

2.1. Programa de prevenció de l'inici del consum de tabac "Classe sense fum"

TABAC

Producte/servei	Programa de prevenció de l'inici del consum de tabac "Classe sense fum"
Justificació	El programa concurs "Classe sense fum", emmarcat en la iniciativa europea <i>Smoke-free Class</i> , es desenvolupa a Catalunya amb l'impuls dels Departaments de Salut i d'Educació i amb la col·laboració tècnica de l'Agència de Salut Pública de Barcelona. Està pensat per estimular la prevenció del tabaquisme entre els alumnes de 12 a 14 anys (1r i 2n d'educació secundària obligatòria, ESO). L'avaluació que se n'ha fet des de l'any 1997 n'ha demostrat l'efectivitat per prevenir i retardar l'inici del consum de tabac. Actualment es du a terme a setze països.
Descripció	Programa concurs de prevenció de l'inici del consum de tabac, en el qual tota una classe es compromet per escrit a no fumar durant un curs. Per a més informació: http://www.xtec.net/innovacio/salut/classesensefum/ http://www.gencat.net/salut/depsan/units/sanitat/html/ca/dir469/index.html
A qui s'adreça	Alumnes de 1r i 2n d'educació secundària obligatòria (ESO) dels instituts i les escoles d'educació secundària
Qui ho pot demanar	Centre educatiu/docents, AMPAS, programa "Salut i escola", ajuntament, atenció primària
Quants se'n poden demanar	Cinc IES/escoles per barri
Indicadors	• Nombre d'aules participants • Nombre d'aules que arriben als sis mesos • Nombre d'alumnes participants • Nombre d'aules participants que arriben als sis mesos sense fumar/nombre d'aules participants • Nombre d'alumnes participants que arriben als sis mesos sense fumar/nombre d'alumnes participants • Cobertura del programa (aules i alumnes)
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost: 200 € per escola/IES (1.000 € per barri).	

2.2. Pla integral per a la promoció de l'activitat física i l'alimentació saludable (PAAS)

PAAS

Producte/servei	Pla integral per a la promoció de l'activitat física i l'alimentació saludable (PAAS)
Justificació	Els determinants subjacents comuns de moltes malalties cròniques no transmissibles són l'alimentació desequilibrada i els baixos nivells d'activitat física. L'augment del sobrepès i l'obesitat dels darrers anys reflecteix els canvis socials i de l'entorn que influeixen en l'activitat física i els hàbits d'ingesta. Les intervencions integrades que incorporen accions, no tan sols individuals sinó també col·lectives, mantingudes al llarg del temps, són les més eficaces per introduir els canvis d'hàbits. Cal un abordatge multifactorial i cal actuar sobre les condicions econòmiques, físiques i socials subjacents, que creen o determinen la salut. El Departament de Salut ha desenvolupat el PAAS per: • Sensibilitzar la població en relació amb la pràctica regular d'activitat física i una alimentació saludable. • Desenvolupar accions informatives i educatives així com intervencions sobre l'entorn. • Promoure acords i compromisos de cooperació en els diferents àmbits per fer un ús eficient dels recursos.
Descripció	Assessorament metodològic, tècnic i institucional a ajuntaments que vulguin portar a terme activitats en la línia del PAAS. Per a més informació: http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir2817/index.html
A qui s'adreça	Ajuntaments
Qui ho pot demanar	Personal tècnic (salut pública, salut, serveis socials) d'ajuntaments
Quants se'n poden demanar	Segons les necessitats de la població
Indicadors	• Nombre d'ajuntaments que demanen suport per portar a terme activitats PAAS • Nombre d'activitats PAAS a les quals s'ha donat suport
Activitat subvencionada pel Departament de Salut.	

2.3. Programa AMED: promoció de l'alimentació mediterrània adreçat a la restauració

ALIMENTACIÓ MEDITERRÀNIA I RESTAURACIÓ

Producte/servei	Programa AMED: promoció de l'alimentació mediterrània adreçat a la restauració
Justificació	El 36% de la població menja fora de casa entre un i tres cops a la setmana. El Departament de Salut ha desenvolupat, amb la col·laboració dels ajuntaments, els consells comarcals, els gremis de restauració i la Fundació Dieta Mediterrània, un projecte per fomentar els menús saludables als restaurants que rep el nom d'AMED. Els establiments AMED són promotors de l'alimentació mediterrània i elaboren una oferta gastronòmica exclusivament mediterrània a preus assequibles. A més, aquests establiments ofereixen informació sobre opcions de lleure actiu en zones pròximes a l'establiment. La idea és facilitar als usuaris dels establiments AMED l'elecció d'un menú saludable i a la vegada atractiu sense un increment de preu.
Descripció	Els restaurants AMED garanteixen: utilització d'oli d'oliva, oferta àmplia de verdures, hortalisses i llegums, prioritat de peixos i carns magres, fruita fresca, productes integrals, làctics amb baix contingut de greix, consum de vi per copes. El Departament de Salut garanteix la bona pràctica d'aquests restaurants i menjadors a partir d'una acreditació que la població pot identificar. Per a més informació: gemma.salvador@gencat.cat Web AMED: http://amed.cat/home.php
A qui s'adreça	Restaurants, bars de menús o menjadors laborals
Qui ho pot demanar	Propietaris de restaurants/bars, ajuntaments, etc.
Quants se'n poden demanar	Segons les necessitats de la població
Indicadors	• Nombre de restaurants AMED/per municipi amb llei de barris • Nombre de restaurants AMED/a barris del programa
Activitat subvencionada pel Departament de Salut.	

2.4. Revisió de menús escolars

ALIMENTACIÓ I ESCOLA

Producte/servei	Revisió de menús escolars
Justificació	Actualment, més del 40% dels escolars de Catalunya fan l'àpat del dinar al menjador del centre escolar. L'obesitat infantil és un problema de primera magnitud i amb una tendència creixent. Dins de les estratègies de l'OMS, el NAOS i el PAAS del Departament de Salut, les accions de promoció de l'alimentació saludable a l'edat infantil són fonamentals.
Descripció	Revisió dels menús escolars amb la redacció d'un informe amb recomanacions de millora. Per a més informació: http://www.gencat.net/salut/depsan/units/sanitat/html/ca/dir210/doc11316.htm
A qui s'adreça	Escoles d'educació infantil i primària amb servei de menjador escolar
Qui ho pot demana?	Consell escolar, associacions de mares i pares (AMPAS)
Quants se'n poden demanar	Cinc escoles per barri
Indicadors	• Nombre d'escoles amb revisió de menús • Nombre d'alumnes a les escoles amb revisió de menús • Percentatge d'escoles amb fruita quatre vegades a la setmana • Cobertura de les escoles en què s'hagi fet una revisió de menús els darrers tres anys i dels alumnes
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost: 100 € per revisió (500 € per barri).	

2.5. Programes de promoció de la salut i prevenció del consum de drogues a la comunitat educativa i als espais de lleure

INFANTS I JOVES: PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES

Producte/servei	Programes de promoció de la salut i prevenció del consum de drogues a la comunitat educativa i als espais de lleure
Justificació	Les prevalences de consum de substàncies com ara l'alcohol, el tabac i el cànnabis entre la població escolar de 14-18 anys (Enquesta escolar, 2007) i entre la població de 15-29 anys (Enquesta domiciliària, 2007) se situen a nivells preocupants. A més, la baixa percepció dels riscos associats, l'ús recreatiu i la pressió actual cap al consum fan necessària la implementació de recursos que facilitin als infants, els joves i les famílies l'adquisició d'habilitats que promoguin un posicionament responsable màxim amb la salut pròpia i la dels qui ens envolten.
Descripció	Programes i propostes didàctiques per aplicar a l'àmbit educatiu i del lleure: Educació primària • El secret de la bona vida (programa) • El club del bon esportista (programa) • L'aventura de la vida (programa) Educació secundària • I tu, què en penses? (material didàctic) • Límit zero (material didàctic) • Órdago! (programa) • No em ratllis (obra de teatre) • Febre del divendres nit (exposició) Batxillerat, cicles formatius i lleure • http://www.elpep.info/, http://www.laclara.info/ (pàgines web) • Que ruli! (material didàctic) • Mirades que opinen (audiovisual + guia didàctica) • Propostes per a l'abordatge educatiu del cànnabis amb joves (material didàctic) • Coca, què? (exposició + guia didàctica) Universitat • En plenes facultats (programa) Pares i mares • Connecta amb els teus fills: parlem de drogues (tallers) Per a més informació: susana.rivera@gencat.cat

A qui s'adreça	Educació primària (6-12 anys) Educació secundària (12-16 anys) Batxillerat, cicles formatius i lleure (a partir de 16 anys) Universitat (a partir de 18 anys) Pares i mares (fills en edat escolar)
Qui ho pot demanar	Tots aquells professionals que treballen amb infants, joves i famílies
Quants se'n poden demanar	Sense límit
Indicadors	• Nombre de tallers demanats • Nombre d'alumnes en escoles que reben els tallers • Valoració per part dels mestres
Activitat subvencionada pel Departament de Salut.	

2.6. Programes de reducció de riscos associats amb el consum de drogues en espais d'oci i a la nit: Nit segura

JOVES: PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES

Producte/servei	Programes de reducció de riscos associats amb el consum de drogues en espais d'oci i a la nit: Nit segura
Justificació	El consum de les diferents substàncies es du a terme especialment als espais on els joves es troben més lliures per compartir experiències amb el grup d'iguals: festes majors, raves, concerts, discoteques, etc. Totes aquestes modulacions festives constitueixen espais privilegiats des d'on ens podem apropar als joves i oferir-los informació perquè coneguin i decideixin el seu posicionament respecte a les drogues i hi reflexionin.
Descripció	Amb aquest programa es proposa a totes les persones involucrades en el sector de l'oci nocturn treballar plegades per desenvolupar un entorn més segur i saludable per a tothom mitjançant una metodologia de treball local, per pensar i desenvolupar propostes concretes, facilitar la comunicació entre tots i fer que continuï creixent de manera positiva la imatge i la qualitat de servei del sector. Exemples dels productes resultants: • Estands informatius en espais d'oci • Anàlisi de substàncies • Pòsters, fulls de mà i altre material informatiu • Formacions • Taules participatives • Segell de qualitat per a espais d'oci nocturn Per a més informació: nitsegura@gencat.cat
A qui s'adreça	Als joves usuaris d'oci nocturn
Qui ho pot demanar	Qualsevol professional que treballi amb els joves (ajuntament, espais d'oci nocturn, etc.)
Quants se'n poden demanar	A demanda
Indicadors	• Nombre de participants a les taules de treball • Productes del procés • Nombre de joves atesos
Activitat subvencionada pel Departament de Salut.	

2.7. Programa comunitari d'intercanvi de xeringues

ADULTS I JOVES: PREVENCIÓ DE RISC EN EL CONSUM DE DROGUES

Producte/servei	Programa comunitari d'intercanvi de xeringues
Justificació	La conducta de compartir xeringues entre els injectors de drogues és la causa de malalties infeccioses molt greus (sida, hepatitis, etc.). Els programes d'intercanvi han demostrat científicament la seva eficàcia, ja que disminueixen aquests contagis. Al mateix temps, aquests programes permeten eliminar de manera segura les xeringues usades que altrament poden causar alarma social si es deixen en espais públics.
Descripció	Programes d'intercanvi de xeringues als centres d'atenció primària i a les farmàcies del barri. Per a més informació: xavier.ayneto@gencat.net
A qui s'adreça	Persones que s'injecten drogues
Qui ho pot demanar?	Equip d'atenció primària, farmàcies i ajuntament
Quants se'n poden demanar	Sense límit
Indicadors	• Nombre de barris on s'implementa el programa • Nombre d'ABS/farmàcies on s'implementa el programa
Activitat subvencionada pel Departament de Salut.	

2.8. Programa de prevenció de la càries infantil

SALUT BUCODENTAL I ESCOLA

Producte/servei	Programa de prevenció de la càries infantil
Justificació	Les actuacions preventives a l'etapa escolar en salut bucodental afecten tot el col·lectiu d'infants en edat escolar, malgrat que les intervencions s'intensifiquen des dels 6 anys fins als 10, aproximadament. Les actuacions preventives, a més, representen una oportunitat per dur a terme activitats de promoció de la salut i hàbits d'higiene. L'índex CAOD augmenta.
Descripció	Servei de glopeig de solució fluorada en l'àmbit de l'escola. Per a més informació: promoció.salut@gencat.cat
A qui s'adreça	Infants d'educació primària (de 1r a 4t) entre 6 i 10 anys.
Qui ho pot demanar	Ajuntaments, centres d'atenció primària i associacions de mares i pares (AMPAS)
Quants se'n poden demanar	Sense límit
Indicadors	• Nombre d'aules que fan el programa de glopeig • Nombre d'alumnes que fan el programa • Cobertura d'aules i alumnes
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost: 3 € per infant.	

2.9. Materials d'acollida general per a població nouvinguda

POBLACIÓ NOUINGUDA

Producte/servei	Materials d'acollida general per a població nouvinguda
Justificació	Necessitat d'informar les persones nouvingudes sobre els aspectes dels serveis de salut que permetin millorar l'accés als serveis sanitaris o el coneixement sobre determinades situacions de salut i el seu maneig.
Descripció	Material audiovisual en 9 idiomes sobre • La TSI i els serveis de salut • Què cal fer davant d'una malaltia? • Els hospitals • Els equips d'atenció primària • Les receptes • Salut sexual i reproductiva • L'atenció a l'embaràs Es poden trobar a l'enllaç següent: http://www3.gencat.net:81/sanitat/immigra/gencat_videos/contingut_01_idi.asp?Lng=1&Idi=1&Tem=1 I també: • Vídeo en diferents idiomes per a ciutadans: http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir468/index.html • Vídeo en diferents idiomes sobre tuberculosi: http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir3526/index.html
A qui s'adreça	A persones de diferents ètnies i cultures procedents d'altres països
Qui ho pot demanar	Professionals de la salut, mediadors, usuaris, ajuntaments
Quants se'n poden demanar	Segons les necessitats de la població
Indicadors	Activitats d'acollida registrades pels mediadors interculturals/ajuntaments/centres de salut
Activitat subvencionada pel Departament de Salut.	

2.10. Control sanitari dels establiments de venda i consum d'aliments

PROTECCIÓ

Producte/servei	Control sanitari dels establiments de venda i consum d'aliments
Justificació	El control sanitari del comerç minorista d'aliments correspon als ajuntaments. És important assegurar-se que, al barri, aquest control sanitari es porta a terme i està <i>al dia</i> , especialment per a establiments que s'han obert fa poc.
Descripció	Control sanitari dels establiments alimentaris del barri per part dels serveis tècnics de l'Agència de Protecció de la Salut (relacionat amb la proposta de formació de manipuladors següent).
A qui s'adreça	Tots els establiments del barri on es venguin (botigues) o es consumeixin (bars i restaurants) aliments
Qui ho pot demanar	Cens d'establiments de l'ajuntament i dades de l'Agència de Protecció de la Salut. Tècnics i tècniques dels municipis i de l'atenció primària de salut
Quants se'n poden demanar	Segons el cens d'establiments
Indicadors	Nombre d'establiments de venda i consum d'aliments controlats/nombre d'establiments de venda i consum d'aliments
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost: 500 €	

2.11. Formació de manipuladors d'aliments per al personal dels establiments alimentaris i de restauració

PROTECCIÓ

Producte/servei	Formació de manipuladors d'aliments per al personal dels establiments alimentaris i de restauració
Justificació	La prevenció de la transmissió es basa en l'aplicació de mesures d'higiene i de seguretat de manera contínua en tots els processos de manipulació. La normativa estableix que les persones que manipulin aliments en els establiments alimentaris i de restauració acreditin la formació adient per dur a terme la seva activitat.
Descripció	Taller per aprendre les normes d'higiene i seguretat alimentària, com també l'aplicabilitat segons la normativa catalana.
A qui s'adreça	Tots els manipuladors d'aliments dels establiments d'alimentació i restauració del barri
Qui ho pot demanar	Tècnics dels municipis i de l'atenció primària de salut (màxim: 15 assistents per taller)
Quants se'n poden demanar	Sense límit
Indicadors	Nombre de manipuladors d'aliments formats/total de manipuladors d'aliments del barri
Activitat subvencionada pel Departament de Salut.	

3. Programes que prioritzen les seves accions segons els barris inclosos a la Llei de barris

3.1. Mediadors interculturals

POBLACIÓ NOUVINGUDA

Producte/servei	Mediadors interculturals
Justificació	Des de les regions sanitàries on la immigració ha arrelat des de fa més temps o amb més intensitat, ja s'han dut a terme accions de suport al personal sanitari, tant hospitalari com d'atenció primària, per tal de millorar la comunicació entre els pacients i els professionals i, d'aquesta manera, assegurar un bon diagnòstic i seguiment de les pautes terapèutiques. Darrerament, el fenomen de la immigració s'ha estès territorialment i s'han posat de manifest noves necessitats a més de la comunicació oral.
Descripció	Mediadors interculturals de diferents orígens o ètnies que facilitin la relació assistencial i portin a terme activitats d'informació i promoció de la salut entre els col·lectius d'immigrants (alimentació i hàbits d'higiene, vacunacions, prevenció de malalties infeccioses, prevenció d'accidents infantils i laborals, violència a la llar).
A qui s'adreça	Persones nouvingudes de totes les edats i ambdós sexes amb les quals els professionals considerin necessari dur a terme una activitat de mediació, ja sigui individual o de grup.
Qui ho pot demanar	L'equip d'atenció primària fa la detecció de necessitats i la demanda
Quants se'n poden demanar	Segons les necessitats de la població
Indicadors	Nombre d'activitats dels mediadors culturals
Activitat subvencionada pel Departament de Salut i la Fundació La Caixa.	

3.2. Programa d'atenció primària "Beveu menys"

ATENCIÓ ALS PROBLEMES D'ALCOHOL

Producte/servei	Programa d'atenció primària "Beveu menys"
Justificació	L'alcohol és el tercer factor de risc per a la salut. El consum de risc d'alcohol a Catalunya se situa al voltant del 10%. Hi ha una evidència sobre l'eficàcia i l'efectivitat dels programes d'identificació precoç i intervenció breu en la reducció del consum i els problemes d'alcohol. L'objectiu del programa és tenir un referent de cada col·lectiu (MF i infermeria) a cada ABS.
Descripció	Cursos de 8 hores de formació de formadors (referents en temes d'alcohol) arreu de les regions sanitàries, en una estratègia d'implementació per mitjà dels serveis d'atenció primària. Docents: membres del Grup d'alcohol de la Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària. Els referents passen a formar part de la Xarxa de Referents en Alcohol, implementada arreu del territori de Catalunya. Què implica ser referent del programa "Beveu menys"? • Formadors del seu equip d'atenció primària (format breu de 3 hores o format continu de 8 hores) amb el suport dels centres d'atenció i seguiment a les formacions. Una sessió a l'ABS per part de l'especialista. • Portar a terme les activitats de seguiment que facilitem des del programa. • Accés a cursos gratuïts (entrevista de motivació, temes específics d'alcohol, etc.). • Rebre bimensualment el butlletí del programa, amb actualitzacions o novetats d'interès, i tenir contacte amb les persones coordinadores del programa. • Per a més informació: beveumenys.salut@gencat.cat Telèfon: 935 513 609.
A qui s'adreça	Metges/esses i infermers/eres d'atenció primària
Qui ho pot demanar	Referents de formació o direcció d'ABS
Quants se'n poden demanar	Un per ABS
Indicadors	• Nombre de referents del programa en ABS en barris desfavorits • Percentatge de satisfacció dels assistents • Nombre d'assistents • Nombre de casos detectats per ABS i per professional
Activitat subvencionada pel Departament de Salut. Cost: 200 € per ABS.	

3.3. Pla d'activitat física, esport i salut (PAFES)

PROMOCIÓ DE L'ACTIVITAT FÍSICA I ATENCIÓ PRIMÀRIA

Producte/servei	Pla d'activitat física, esport i salut (PAFES)
Justificació	El sedentarisme a Catalunya augmenta en els homes i les dones, i encara és més alt en les persones amb factors de risc cardiovascular.
Descripció	Donar impuls i suport als professionals de l'atenció primària perquè promoguin l'activitat física a la consulta i en l'àmbit comunitari en coordinació amb el municipi. Estratègia de formació de formadors i establiment d'una xarxa de referents del programa: dos professionals, metge o metgessa i infermer o infermera per ABS. Per a més informació: http://www.pafes.cat o pafes.salut@gencat.cat
A qui s'adreça	Població sedentària d'atenció primària de la salut que presenta un o més factors de risc cardiovascular (hipertensió, dislipèmies, diabetis de tipus 2 o obesitat/sobrepès)
Qui ho pot demanar	ABS, servei d'atenció primària o RS
Quants se'n poden demanar	Un per ABS
Indicadors	• Nombre d'ABS que implanten el programa/ABS als barris • Nombre de registres d'activitat física per ABS i RS • Nombre de professionals implicats segons el perfil professional • Nombre de derivacions a equipament esportiu
Activitat subvencionada pel Departament de Salut.	

3.4. A la nostra escola mengem més fruita

PROMOCIÓ DE LA FRUITA A L'ESCOLA

Producte/servei	A la nostra escola mengem més fruita
Justificació	Els hàbits alimentaris de la persona es defineixen al llarg del temps, però durant les primeres etapes de la vida s'hi pot incidir d'una manera més efectiva. Els canvis i les transformacions socials dels darrers anys han influït en la manera d'alimentar-se. Actualment hi ha un consum de fruita fresca i verdura més baix entre la població, aspecte que s'associa amb algunes malalties cròniques. Nombrosos estudis científics mostren els beneficis de consumir cinc racions de fruita i verdura (tres peces de fruita i dues racions de verdura) al dia, com també la correlació entre el baix nivell socioeconòmic i l'increment dels nivells d'obesitat.
Descripció	Repartiment gratuït de fruita fresca als escolars de centres educatius públics inclosos en àrees del Pla de millora de barris o projectes similars, amb els objectius següents: • Oferir fruita gratuïta per esmorzar o berenar des del centre escolar per augmentar-ne el grau d'acceptació i fidelitzar-ne el consum entre els escolars i les seves famílies. • Informar sobre els beneficis de l'increment del consum de fruita i verdura, la diversitat, les característiques, la producció, l'estacionalitat, etc. • Proposar la fruita com a una alternativa excel·lent al consum d'altres aliments amb menys qualitat nutricional. Per a més informació: salut.barris@gencat.cat
A qui s'adreça	Infants de cicle inicial i mitjà de primària
Qui ho pot demanar	Escoles
Quants se'n poden demanar	Un per escola (quan s'obre la convocatòria)
Indicadors	• Nombre d'escoles que reben la fruita • Nombre d'infants que reben la fruita • Nombre de visites a la pàgina web • Qüestionari de valoració de consum inicial i final, entre les famílies participants
Activitat subvencionada per la Unió Europea i els departaments d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, de Salut i d'Educació de la Generalitat.	

3.5. Farmàcies dispensadores del test ràpid de VIH

VIH

Producte/servei	Farmàcies dispensadores del test ràpid de VIH
Justificació	És important oferir una detecció precoç del VIH als col·lectius que presenten conductes de risc i que no acostumen a usar la xarxa pública sanitària de manera habitual. Les oficines de farmàcia que ja col·laboren en altres programes de reducció de danys.
Objectiu	Valoració del risc d'infecció pel VIH en usuaris que ho demanin. Adreçat a persones amb risc que expressen la voluntat de fer-se la prova.
Descripció	Abans de signar el consentiment els usuaris reben una informació prèvia a la prova, que inclou: una explicació de la tècnica del test ràpid i del seu valor exclusiu com a cribratge, la necessitat d'un diagnòstic de certesa posterior mitjançant els tests reactius, la seguretat del test no reactiu, la importància del període finestra, i la confidencialitat de les dades. Signatura del full d'autorització i registre de variables al formulari del Programa per a la prevenció i l'assistència de la sida Efectuació de la prova Assessorament posterior a la prova • Test negatiu: cal reforçar el consell assistit sobre pràctiques segures. • Test reactiu: es recomana la necessitat d'establir un diagnòstic de certesa i es fa la derivació a un centre especialitzat de referència per mitjà dels coordinadors de sida del centre. Cal remarcar els beneficis de l'establiment d'un control i un tractament precoç, i la necessitat d'adoptar pràctiques segures per evitar la reinfecció i la transmissió a les altres persones.
A qui s'adreça	Població d'ambdós sexes més gran de 16 anys. Preferentment: • Addictes a les drogues per via parenteral i les seves parelles • Persones amb múltiples parelles sexuals o pràctiques sexuals de risc
Qui ho pot demanar	Farmàcies prioritzades pel Col·legi de Farmacèutics de Catalunya

Quants se'n poden demanar	Farmàcies prioritzades pel Col·legi de Farmacèutics de Catalunya
Indicadors	• Nombre de farmàcies que col·laboren en el programa per barris• Nombre de persones que sol·liciten el test ràpid• Nombre de casos positius/nombre de tests fets
Activitat subvencionada pel Departament de Salut.	

4. Productes i serveis finançats per altres organitzacions o institucions

4.1. Taller sobre cultura gitana per a professionals de la salut

POBLACIÓ GITANA

Producte/servei	Taller sobre cultura gitana per a professionals de la salut
Justificació	La població gitana té un concepte de la salut més orientat a la curació que a la prevenció. La dona gitana té un paper clau com a encarregada de vetllar i tenir cura de tota la família, per això és important donar-li eines per fer aquesta tasca. La manca de coneixement de la cultura gitana i la utilització d'un llenguatge tècnic per part dels professionals sanitaris dificulta la comunicació amb aquest col·lectiu, que es veu agreujada per la utilització incorrecta que fa la comunitat gitana dels diferents serveis sanitaris.
Descripció	Curs de formació de 2 hores organitzat per la Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya Objectiu: Millorar l'enteniment en l'àmbit sanitari de les dues cultures (la sanitària i la gitana) per facilitar la intervenció sociosanitària i adequar els mitjans per poder obtenir un millor resultat. Objectius pedagògics En finalitzar l'acció formativa, els participants seran capaços de: • Saber la història del poble gitano. • Identificar els valors i les característiques principals de la cultura gitana. • Aproximar-se al concepte de salut que té la comunitat gitana. Per a més informació: Tania Iglesias www.fagic.org fagic@hotmail.com
A qui s'adreça	Professionals de la salut i/o serveis socials que necessiten una visió general del poble gitano: els seus valors, les seves creences i les repercussions en tots els aspectes relacionats amb la salut.
Qui ho pot demanar	Nombre màxim d'assistents: 40 per sessió
Quants se'n poden demanar	Un per barri
Indicadors	• Nombre de tallers per any • Nombre de professionals participants. Perfil per sexe i professió • Cobertura dels professionals i els centres • Grau de satisfacció i d'utilitat personal del contingut • Detecció de demanda de formació per ampliar
Activitat subvencionada pel NAOS.	

4.2. Tallers sobre salut adreçats a dones gitanes

POBLACIÓ GITANA

Producte/servei	Tallers sobre salut adreçats a dones gitanes
Justificació	La dona gitana comparteix amb la resta de la seva comunitat una escassa valoració de la importància de les actuacions preventives i d'una educació per a la salut adequada des de la primera infantesa. Aquesta actitud produeix una demanda orientada a l'atenció immediata i puntual, a curar de la manera més ràpida possible. El motiu pel qual es pretén promocionar la salut entre les dones gitanes és perquè tradicionalment s'han centrat en el paper d'assistents dins de la comunitat i s'han preocupat menys per la cura de la seva pròpia salut que, a més, s'entén únicament com a absència de malaltia. En general, la dona gitana fa poca prevenció de les malalties ginecològiques, la taxa de fecunditat és més alta que la de les dones no gitanes, l'envelliment és comunament prematur i pateixen malalties poc pròpies de la seva edat.
Descripció	Taller formatiu de 2 hores a la setmana durant un mes organitzat per la Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya (FAGIC). Objectiu: Formar i capacitar la dona gitana sobre temes bàsics de salut: prevenció, promoció de la salut i ús adequat dels serveis socio-sanitaris Per a més informació: Tania Iglesias www.fagic.org fagic@hotmail.com
A qui s'adreça	La destinatària principal del programa de salut és la dona gitana
Qui ho pot demanar	Professionals de la salut o dels serveis socials, ajuntaments, grups de dones gitanes, etc.
Quants se'n poden demanar	Un per barri
Indicadors	• Nombre de tallers a l'any • Nombre de professionals participants. Perfil per sexe i professió • Cobertura dels professionals i els centres • Grau de satisfacció i d'utilitat personal del contingut • Detecció de demanda de formació per ampliar
Activitat subvencionada pel NAOS.	

5. Annex 1. Contacte

El procediment per sol·licitar qualsevol dels serveis que ofereix el Departament de Salut als professionals que treballen en barris del programa o en poblacions vulnerables és omplir el formulari que trobareu al web del Departament de Salut:

<http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir3484/doc32989.html>

O també podeu enviar la informació següent

Professió:

Institució i adreça:

Telèfon:

Adreça de correu electrònic:

Barri/municipi on trebal·leu:

Producte del catàleg que demaneu:

a l'adreça electrònica: salut.barris@gencat.cat

O a l'adreça postal:

Angelina González
C/ Roc Boronat, 81-95, 3a planta
08005 Barcelona
935 513 630